

Motion till riksdagen

1988/89:Fö512

av Birgitta Hambraeus och Sven-Olof Petersson
(båda c)

Självskyddsutbildning i skolan

Självskyddsutbildning

Alla människor har nytta av att kunna ge första hjälpen till en medmänniska vid en olycka.

Civildövsstyrelsen har utarbetat en kursplan för undervisning i personligt skydd som lämpar sig väl för eleverna i grundskolan.

Uppdraget att bedriva utbildningen har givits åt frivilliga organisationer, bl a Civildövsförbundet och Svenska röda korset.

Undervisningen kan t ex gälla brandsläckning, hastigt ingripande för att rädda människor ur antända eller raserade byggnader och för att lämna första hjälp, omhändertagande av lättare skadade, skyddsåtgärder mot stridsgaser, strålning från radioaktiva ämnen (joniserande strålning) och biologisk krigföring m.m.

Vår nya organisation av civildövsstyrelsen bygger på att alla människor skaffar sig kunskap för att klara sig själva och hjälpa andra i krissituationer.

Skolstyrelserna borde få en rekommendation att erbjuda eleverna självskyddsutbildning.

Kunskap i strålningsmätning

Radioaktiviteten efter Tjernobyl-katastrofen har inte minskat sedan 1987 i de delar av Sverige som drabbades värst.

Den joniserande strålningen kan inte uppfattas med våra sinnen. Vi kan få en så stor stråldos att vi avlider inom några dygn utan att känna någonting när vi drabbas. Däremot brukar det alltid framhållas att det går lätt att mäta den joniserande strålningen. När så människor vill mäta själva säger experterna att det är mycket svårt att veta vad man mäter och att detta måste överlämnas till specialisterna.

Mätkunskapen borde bli mer allmän och mätinstrument borde finnas på fler håll. Sakkunskapen menar nu att vi måste vara beredda på att det kan bli flera stora utsläpp från kärnkraftanläggningar i vår närhet.

Lärare i naturvetenskapliga ämnen har ett stort behov av ökade kunskaper om strålning och radioaktivitet. Några fysiker och datatekniker knutna till Uppsala universitet har bildat företaget Gammadata Mätteknik för att erbjuda ett kursprogram och en billig mätutrustning (cirka 25.000 kr) för undervisning i gymnasieskolan. Den är anpassad till skoldatorerna.

När det gällde datakunskapen tog samhället kraftfulla initiativ för att

stimulera skolorna att avdela stora resurser till datoranläggningar. Dessa kan få en ökad användning för att lära eleverna att mäta radioaktivitet.

Mot.1988/89
Fö512

Det är viktigt för demokratin att människor kan vända sig till flera personer i sin närhet och få kunskap om hur mycket radioaktivitet de har omkring sig.

Skolstyrelserna bör uppmärksammas på önskvärdheten i att erbjuda undervisning i strålningsmätning vid gymnasieskolorna.

Hemställan

Vi föreslår

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om undervisning i självskydd,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om undervisning i strålningsmätning.

Stockholm den 25 januari 1989

Birgitta Hambraeus (c)

Sven-Olof Petersson (c)